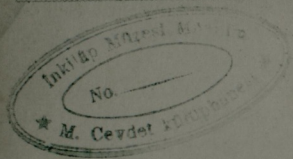


۲ مایس ۱۹۱۸

صافی : ۴۲

ایکڑھی جلا۔

تکی محبوسہ



تَرْتِیْبَةُ مَسَائِلِ

مکافات و مجازات حقنه

— ضایک جواب [۳۰] —

علمی بر مباحثه نکند معروض اوله بیه چکی تهلک لک
آلک بویوک ، دالانلق مجرائی ده کیشیرمه سسی و با
خصوص جدل وادینه دو کولسی در .
بن مکافات و مجازات حقنه کی مباحثه بی ، مع التأسف ،
بو بیه بر تهلکه بی معروض کور یورم :

ضایک ایلک مقاله سنده «عکس العمارلک حقیقی
معاده مجازات» اولادینی ، و یوناره «مجازات اسمک
آتجاق جاز صورتیه آتجاق تشبیه و استعاره طریقیله»
و بر بیه چکی اثبات ایچون اوزون اولادینی دلایلار
ایراد ایتش ، و مقاله ک بویوک بر قسمی هپ بوکا
حصر ایله مشدر .

حالبوک ، بونی اثبات ایچون اوغراشمه هیچ
لوم یوق ایدی ؛ چونکه میدانه بونک عکسینی ادعا
ایدن بریکسه موجود دکل ایدی .

بن برنجی مقاله دسراف و اقتصادک طیبی نتیجه لرندن
بحث ایدرکن «بو صیفتی اسرافه قارشی جزا برینه
کیر» ، «بوراحتده اقتصاده قارشی مکافات کیی تأثیر
ایدر» دیشدم ؛ ایکنجی مقاله دمه سرخوشلغ
نتیجه لرنی صایدقن صوکر شوخهلری یازمدم :

«ایشته بو طیبی نتیجه لره هسی انسانی سرخو-
شلقن حدیث ایدر ؛ اولک ایچون سرخوشلغه بر جزا
کیی تأثیر ایله بوقدرلر آراستدک » جزا برینه کیی ،
«مکافات کیی تأثیر ایدر » عبارهلری ، بحث ایدیلن
عکس العمارله «جزا و مکافات اسملرک تشبیه صورتیه
ویریش اولمیشته صرح بر دلیل تشکیل ایزمی ؟

فی الواقع ضایک اسه سندرک بو تعبیرلری «مجاز
طریقیله استعمال » اتمدیکنی ادعا ایدور ؛ فقط بن بو
ادعایده حقیقه مخالف بریدکی وقت «تعبیر جائز
العمارله » جزا » اسمینی ویردکی وقت «تعبیر جائز
ایسه » قیدنی قویش ، فضله اوله رق بو کله کی حقیق
معنا سنده قوللادینی صراحتده یازمشدر :
«جزا کله سینی دها ایسی بولامدیز ایچون
قوللایوروز ؛ بوقسه بونلر تام معاصیه جزا دکلدر ،
دیشدر [ترجیه ، حصیه ۱۸۲-۱۸۳]

[۳۱] ضایک مجموعه نک ۳۶ نجی نسخه سنده نشر
ولونان تشبیه لری ؛ جواب ورمکه عینی نسخه ده
باشلامش ایدی ؛ فقط بو جوابک مابعدینی آتجاق
۳۸ نجی نسخه ده نشر ایتمی ؛ اولدن صوکر انتشار
ایدن ایکی نسخه ده ایسه مقاله لرینه دوام ایتدی .
بن جوابی یازدی ایچون بو مقاله لره بنیمسینه
انتشار اتمک ایسته مشدم ؛ فقط اولنلک فاصله ک چیققد
اوله قارشی کوردیکم ایچون آرتیق دهاز یاده بکلیم لره ،
انتشار ایتش اولنلره قارشی جوابی شیمیدین
یازدی دها موافق بولم .

بو بیه ایکن ، عکس العمارلک «حقیقی معاده جزا»
اولادینی چالیشق ، بچی لومسز وفادسز
یرده اوزاتقی دکلر ؟
ضایک «بر حادثه بی علمی بر صورتده تدقیق
ایدیلمک ایچون ایلک یایله حق ایش ، او حادثه ک
افرادینی جامع و آغیاری مانع بر تعریفی یاققدر»
دیور .

فقط بن نظن ایدورکم ، بر حادثه ک بو بیه افردینی
جامع و آغیاری مانع بر تعریفی یایلمک ایچون اول
أمرده اولنک افردینی تدقیق و آغیاری تعین اتمک
لازم کایر ؛ اولنک ایچون حقیق و نام تعریف آتجاق
تدقیقندن اول علم ریاضیه ده قابل اولایلیر ؛ دیکر علملره
تدقیقه باشلارکن ، آتجاق موقت تعریفلر یایله بیلیر ؛
و هر حالده بو تعریفله قیلانی حکملر قاریشدر بر مقصد
توقی اتمک لازم کایر .

ضایک ، تدقیقه باشلامق ایچون هر شیدن اول
نام بر تعریف یایق لازم اولدینی سوله دیک بو فیکرنی
اوزون اولادینی مثاللره ایضاحده ایتدیک حالده ،
غیر بیکر ، مکافات و مجازاتک صرح بر تعریفی یایماور ؛
یالکز «کرچکدن مکافات و مجازاتی آتجاق مجاز
طریقیله بو اسملری آله یلین عکس العمارلردن تفریق
ایچون بارز بر تضل میز واردد ؛ بر آدامک یایدینی بر
ایشدن طولانی مکافات یایخود مجازاته مستحق کوروله
بیلیمسی ایچون اولوایشک معروف و یانمکر اولدینی
بیلیمسی ، ثانیاً بویایشی اراده سیله یایش اولایی شرطدر»
دیور .

حالبوک بر آرز تأمل ایدیلیمجه آکلاسیلرک ، بو
«فصل میز» «حقیقی جزا و مکافات ایله مجازی جزا
و مکافات» دکل ، اولسه اولسه «حق جزا و مکافات
ایله حسن جزا و مکافات» تعریفه خدمت ایدیلیر ؛
نقدیر معلول و صریح وارک ، چو جوقلره نه نقدلرینی
ونده اراده لرنی نظردقته آتشمسین دایاق آتارلر ؛
و بویاردیق ، شبه یوقک ، حسن زدر ، فقط ، نه اولورسه
اولسون بر «جزا» دکلر ؛ نه نقدر قویملر وارک ،
«جزا» ده نه نقدی ونده اراده دی دوشوغز حتی بعض
أحواله بر حردن طولانی «فاعل» بیه اولمایان کیسه لر
تعذیب و اعدام ایدرلر ؛ بو تعذیب و اعدام ، حسن
دخی اولسهر ، حقیق معاده بر جزا دکلر ؟

ذاتا سیمده قصد و اراده ملاحظهلری ، جزا
مؤسسه لرینک یالکز بی تمکامل شکلرینه کیرمشدر ؛
جزا ک ابتدائی شکلرینه نیت و اختیار ایدیشهر ،
نده اسباب مخفقه و مشده ملاحظهلری موجود دکلدر ؛
«مللرک نیتلره اولچولسی ، احتراص حالنده بولونان
فردلرک جزادن معاف طوقولسی .. کیی شیلر ،
ابتدائی قویملرک حوصله لرینه بله صیغایان اصوللردنر .
جزا ک بویه یالکز اتمک تمکامل شکلرکده کورولن
بروصی ، اولنک أوصاف میزه سندن عدا ک ناصل
چاثر اوله یایلر ؛
بن فکرجه : «أصل جزا لر» صریحلر طرفندن
چو جوقلره ، حکملر طرفندن ده مجرمه ویریلن

جزا لردر ؛ بونلر ، چو جوقلری ، مجرملری مثبته اتمک ،
مکتبی و جمعیاتی اولنلک خزانده قایه ایلمک ، مکتبک
و جمعیات دیکر أفرادینی طرفندن اتمک .. کیی مقصدلر
تطبیق اولولورلر ؛ و هپ آلم بر دکرلری ایچون -
کندیلرینی استازام ایدن فعللرک تکرار و تقلید ایدیلیمسه
مانع اولورلر .

عکس العمارلر بویه مقصدلره وقوعه کلزلر ، اولنک
ایچون أصل جزا لره بیکزه سزلر ؛ فقط اولنلره ألم
ویریر ، اولنک ایچون ، فعللرک تکررینه مانع اولورلر ؛
و جزا لره ایشته بوقطعه نظر دن بکزلر .

ضایک «طیبی عکس العمارلر» و «طیبی نتیجه لر»
تعبیرلر ندکی «طیبی» کلمه لرینه کادر بر معنا ویریر ،
و بمعنا اعتراض ایدور : «شورای غریبدرک ،
سامه بونک یومانه کی [سرخوشق مثاندک] طیبی
عکس العمارلری آتجاقی عکس العمارلردن تفریق ایتیک
برابر عینی زمانده بورادک عکس العمارلری ده
سرخوشلغک طیبی نتیجه لر صیراسنده ذکر ایدور ؛
ایشته بن سامع بکدن بوقطعه د آریلیورم» دیور .

بن «طیبی» کلمنی «صنی» و «وکی» مقاله ده
قوللایورم ؛ اولک ایچون برمک نتیجه لرینه و عکس
العمارلره ایستر میخانکی ، ایستر حیاتی ، ایستر آتجاقی
اولسون- هپ «طیبی» نظریله باقورم ؛ بیلورمک
حیاتی وروسی عکس العمارلر غشوشدن غشویه
و مزاجدن مزاجه ده کیشور ؛ روسی حیاتی عکس
العمارل عینی شرائط روحیه و حیاتیله اینجده قطعی
ولایتی اولدینی کیی آتجاقی عکس العمارلره عینی
شرائط اجتماعیه اینجده قطعی ولایتی قایلور ؛ «طیبی
نتیجه» دیک «هرده و هر زمان بر اولان» دکل ،
«عینی شرائط اینجده عینی قالان» نتیجه دیکدر .

ضایک «طیبی نتیجه لر» ی «أصلا تخلف اینین
طیبی قانولر» صورتده تلقی ایدور ؛ و «احتیاج
عکس العمارلرک بو بیه اولادینی اثباته چالیشور ؛
حالبوک ضایک بو نقطه نظری قبول و بوسلسله
محاکاتی تعقیب ایدیلیرس ، فعللرک میخانکی و حیاتی
نتیجه لرینکده «طیبی» اولادینی ادعا اولونه یایلر ؛
فی الواقع ، بوقولایقله اثبات ایدیلیرک ، سرخوش
اولان هرکس خاستانلاز ، ده کیزه دوشن هر آدم
بوغوللاز ، وریل ایله تاس ایدن هرکس وره طوتو-
لماز . اولنک ایچون یاونلرکده طیبی بر نتیجه اولادینی
ادعا اتمک ، یایخود آتجاقی عکس العمارلرکده طیبی
بر نتیجه اولدینی تسلیم اتمک لازم کایر .

بن فکرجه : آکر آتجاقی عکس العمارلر ، میخانکی
و حیاتی عکس العمارلردن دهاز یاده تخلف ایدورسه
بو یوتخلف نظر دقتیمزه چوق دهاقولایقله چار یورسه
بونک سینی : اطرافیمزه کوردیکم بو مخصوص
اینجده یاشادینقر جمعیته ده شرائط اجتماعیه ک شرائط
مادیه و حیاتیله نیتله چوق دها متوع چوق ده
مختلف اولماسنده عیارندر ؛ آکر اطرافیمزه ده کیزلرک
کشتار ی اولسند بویوک فقر بولمسه ینده کیزه
دوشه «نک نتیجه لر ی بزه چوق مختلف کورونه کلدی ؛

بالمعکس اگر اطرافیازمده که شرائط اجتماعی بر جوق ابتدائی قوملرده اولدنی کیی دهان ثابت و یکسختی اولسهیدی، فعالرئزاجتماعی عکس العملری نظر لرئزه هیچ برتخلف عرض ایتیه جگ ددی...

ضیاک، بوخصوصدهد جزاوصوصده اولدنی کیی یالکر مترق و متکامل جمعتری نظردفته آلمله بویوک خطایه دوشیور.

ضیاک، اسپهسرنک سیستهمی مسألهسندهده اصرار ایدهرهک بومشکرکه «أخلاق مادی طبیعت» استناد ایتدردیکی ادعا ایدور؛ و «بر فیلسوفک یازمش اولدنی هموز اولنک سیستهمی کوسترمن» ساطع بلک بزه اسپهسرنک سیستهمی کوسترجک جلهلری صایهجنه بوسیتهمی اونایان بر طاقم «تقلیدتیک مطالعهلری ذکر ایدور اسپهسرنک صرف عقل سلیمله، کندی سیستهمی خارجده اولرق، سرد ایتدیک فکرلی استناد ایدجک اولورسوق تربیه خصوصدهکی حقیقی سیستهمی «فرک طبیعی اضیالعه انطباق ایتی» جلهی خلاصه ایدهیلیر» دیور.

اسپهسرنک فکریلی غایله قبول ایتدیکیی تکرار ایتکله برابر، ضیاک بوز ادعایی حقیقه مخالف بولدیعی سوله مکده لزوم کوربوریم: اسپهسرنک نظرنده أخلاق تکملی «اجتماعی حیانه انطباق» دستوری ایل خلاصه ایدهیلیر؛ تربیهک غایلهده «بو حیانه حاضر لاق» سورتله افاده اولونهیلیر.

بنوقاععی اسپهسرنک برسوزی اوزرنه دکل، بر جوق سوزلی بونون تربیه سیستهمی اوزرنه بنا ایدوریم؛ اسپهسرنک تربیهک غایلهدهکی سلسله محاکماتی اساس اعتیالیه شونین عبارتدر: انسان کوجو کلکنده مدینک احتیاجلریه مخالف حرکتلردن بو حرکتلرک تولید ایتدیک، آلر سبیلله توق ایدر؛ بویوککنده اجتماعی حیانهک ایمانیه - بو حیانهک عکس العملرئزن طولای وایر، بویکی یاش آراسندهک انسانلرده چوجوقلره - تطبیق اولونهجق تربیهدهده بولری نظر دفته آتالی، فعالرک طبیعی نتیجه لرئزن استفاده ایتدردر. بوسلله محاکمه کورویورک، تربیهک غایلهی حندهک افادهلره مخالف هیچ بر نفعله بوقدر.

بوخصوصده، ضیاکی یا کلان نقطه، ظن ایدوریم که، اسپهسرنک «وفا» همت» دهده بر وظیفه ساینایی وصحت ایمانیه مخالف حرکتلره «مادی کنانه» نانی ورمی در؛ چونکه ضیاک نقطه نظری اثبات ائحو «اسپهسرنک بر آرداکت تری ائکن صوابه سیستهمی مادی کنانه» اطلاق ایدور، وچار اولدنی خاسانی بو کنانهک کفارتی صایورده؛ دیور؛ فضله اولرق بوز معترضه ائجنده استیزا کارانه بر ملاحظهده علاوه ایدیور: «دویولان آجیلرده برونوع مادی عذاب وجدانیلر اوله جق» دیور.

فقط اسپهسرنک بوخصوصدهکی فکرلی بومورتله فایزاقور بزه ایدیکسزین علم شیهه سینه یافشان ذهنی بیطرفلله تعقیق ایدیلیرسه کورویورک، او،

صحت مسألهلریه «وظیفه وکنانه» اسماری اجتماعی تأثیر و نتیجه لرئزن طولای ورمشدر: «تربیه» سنده «مادی کنانه» تعبیری قوللادن اول «قواعد صیهیه رعایتلر»ک انسال و آحاد اوزرنه جانیلر قدر ضرور ابقاع ایتدیکیی سولیور؛ و باخصوص «تکامل اخلاق» نده [اون برنجی فصلنه مراجعت]، واجتماعیه مدخل» نده [سکرنجی فصلنه مراجعت] بونقطه نظری اطرافیله ایضاحده ایدور: همتنه یاقان فردلردن متشکل بر جمعیت ایل همتنه یاقایان فردلردن متشکل بر جمعیت آراسندهک فرقلری کوسترور؛ صحت وئوتک، مرض وچونک سرائت، وانشاندن بحث ایدور؛ بر آنتنک صحت و غدا سنه اعتنا ائجکسزین آنتنیک بیلله یایمه یجفی، سولیور؛ و بو سبیلله أخلاقلرک وظیفه لرئزن بحث ایدرکن «صحتک طوعه جق اولام اوزرنه پایدنی تأثیرلری» نظردفته آلاماسینه حیرت ایدور؛ و اخفاده قارشی اولان وظیفه لرلی دوشون و آکلایان بر آدامک «صحتی وقایه و اصلاح» ایتکه مجبوریت کوره جکینی سولیور؛ و الحاصل، «ادامهک صحت وسعادت سازیدر، و حالهده بدبیدیرک، نفس اهتام باشقارنه آتیک، نفسی اعاده باشقارنه فایلیق در» «اگر هرکس کندی نفسیه اهتام ائترسه اولوم اولر باشقارنه اهتام منع ایدر، و اگر بو صورتله هرکس اولورسه اهتام ایدجک، و ایدیلجک کیسه قالاز» دیور.

فی الواقع بوملاحظه لره قارشی «بو وظیفه وکنانه لره نه ایچون مادی صفتی اضافه ایدور سیکز» بونلره «طولای سیله» اجتماعی بر وظیفه در» دینله ییلیر، فقط بوقدر صرغ افاده لر قارشینده هیچ بر زمان «اوخالده سز أخلاق مادلشدر بورور سیکز، تربیه ده مادی طبیعت انطباقی ظن ایدور سیکز» دینله من.

ضیاک، دورفاقده مؤیده لری جزای واعدوی نامارله ایکیه آیتدیفندن بحث ایتدکنن سوکرا، اسپهسرنک طرفندن طبیی مجازات دینه توصیه ایدیلن اصوللرک «اعدوی مؤیده ک تربیه ساحه سنه تطبیق ایدیلندن عبارت» اولدینی سولیور، «اسپهسرنک تربیوی مؤیده لره حصوله کیریمک ایتدیکیی بونقلاب غایت فائدل برانقلابلر» دیور، و یالکر شوقدر وارکه «اسپهسرنی «بونقلابی تربیه ساحه سنه صوقق ایتدکنن خصوصی تعبیرلره افاده ایدمه من» اولغدن طولای مؤاخذه ایدور.

اسپهسرنک تربیه سیستهمدهکی قصور و مزیترلری تعین ائک مجتیمزدن خارج برمسأله اولدینی ایچون بن بوفکر و ملاحظه لری تنقید ایتیه جکیم. یالکر بو نتیجه ایل بدایتدهکی ادعا آراسنده - «بوسطرلر ایل اسپهسرنک نظر بیسنک علی برصورتدر رد ایدیلش اولدنی بولدهک افاده لر آراسنده - نه قدر اوزون بر برمسافه بولوندنی قید ایل اکتفا ایدجک مع مافیه، امید دخی ایدجکیم که ضیاک اسپهسرنی دهه بیطرفانه تعقیقه دوام اولرک اوکا قارشی مادی

طبیعت» مسأله سنده یایدنی حقیقئزنده تقدیر یده جکدر.

بجیمیکرک اصل اساسینی تشکیل ایدن «منتشر مؤیده لر» مسأله سنه کلینجه: ضیاک ایتدیکیی مقاله سینی کادلر بوکا تخصیص ایشن، فقط عرف ایل افکار عامه آراسندهکی فقلر حنده بر جوق ایضاحات ویردیک و مثاللر کوستردیک حالهده بحثه غاس بیلله ایتشمشدر.

ضیاک بویضاحات آراسنده، آمیل مونته کونک «روح عامه» ایل «افکار عامه» بی برتدین نه صورتله تفریق ایتدیک حنده بر جوق تفصیلات ویرور؛ سوکرا کندیکن بو «روح عامه» «عرف» اسمینی ویردیکیی سولیور، نهات جمعترده عرفلرک نه صورتلره تحول ایتدکنلری آکلاتیور...

نه نظرمده، بونون بوقصیلات مسأله ک هیچ بر کوشه سینی نه ایضاح ونده اثبات ایدمه یور... بونون اجتماعی تقلیللرک بحثه قارشماسینه لزوم برافاق ایتدیک بویضاحاتک اساسی حندهکی مطالعه لریمی وراده سولیور، و بو ایضاحاتی موثفا قبول ایدوریم. فقط، بویالده دخی بویضاحاتدن ضیاک بک فکر و ادعایه مخالف نتیجه لر چیقدیفنی کوربوریم: فی الواقع ضیاک بک استناد ایتدیک «مونته کو» «روح عامه ایل افکار عامه آراسندهک آک اجمعیل» فرق افکار عامه ایلره هر زمان فغال وناطق اولدنی حالهده روح عامه ک دنا ساکت و ساکن اولایدر. روح عامه آتجاق زماننده ناطق، باؤلور، و یالکر برتدین جوق اوزاق اولان فاصله لرله فعالیتیه بکر دیور.

حالبوکه ضیاک «منتشر مکافات و مجازات» اسمینی ویردیک شیئری حیاتیزه جوق قارشیدیرور، اولره مکتب چوجوقلری آراسنده بیل حکم سور. دربروردی، اگر منتشر مکافات و مجازات، ضیاکک، تنقیدلره قارشی یازدنی ایلک جوابده ادعا ایتدیک وجهله - صرف عرفک عکس العملری ایه، ناصیل اولیورده «بوقدر ساکن و ساکت قالان»، و فعالیتیه آتجاق «جوق اوزاق فاصله لرله کیش» بر شیشک دشمنک بوقدر جوق و بوقدر صیق تظاهملری اوله بیلیر.

فضله اولرق، نه مونته کو «روح عامه، افکار عامه دن دها آزانق اولدنی ایچون سکونته یل کوسترر، یاخود فکرلری سسز و میریله نطق تبلیغ ایدرک بویولدهک افاده. علی العاده اولان انسانلرک قولقلری طرفندن یک کوچ آکلاتیایلیر» دیور. حالبوکه ضیاک مکتب چوجوقلرک بیل «منتشر مجازات و مکافاتلری کوردرکلی سولیور دی. اگر بو مکافات و مجازاتلر هب - بزه بو صورتله تصور توصیف اولونان - عرفک افاده لری ایه، ناصیل اولیورده چوجوقلر «علی العاده اولان انسانلرک قولقلری طرفندن یک کوچ کلجک آکلاتیایلین» بوافاده لری ملویه ییلیر، و ناصیل اولیورده اونلردن متأثر بیلله اولویه ییلور؟

کوروپورک، ضیا بکک بو خصوصده کی فکری ایله ایلک مدافعه لری آراسنده اولدنی کیی، ایلک فکری ایله شمدیکی ایضاح لری آراسنده دد بووک مباحثلر وارد .

بن ضیا بکدن واقعه لره مقید اولاسینی اصل بو خصوصده رجا ایشتمد؛ هیچ شبهه ایتمورکه بو فکری دهازیاده - واقعه لره مقید اولرق - تمیق ایدینجه، دحانات کونیه تک بوله کله لره قدرق لایق لره آریله یه چی تقدیر ایدیه ک، «منتشر مکافات و مجازات» مفهومی یا «فکرا عمومی» به ربط یاخودده عملی قیتمدن عاری عد ایلهمکه مجبور اوله جقدر.

ساطع

.*

منتشر ومتعضی مؤیدله

مکافات و مجازاته دائر مقاله لرمده (منتشر ومتعضی مؤیدله لر خنده کی فکری دها واضع بر سورنده یازمجنی وعد ایشتمد . بو مقاله او وعدی ایضا ایدییورم . بن جمیعک حرق تکاملی بربری آردنده اولق اوزره بو دور متعرضه لره کچمسنده کوریورم : عشرت ، قوم ، امت ، ملت .

جهتک بر مرهلدن دیگر مرصله یه کچدیک دوریه (بحران دوری (periode critique)، هر مرصله ده انتظامک موجود اولدنی زمانه (تغی دوری (periode organique) ناماری و برلیر . تغیی دورلرله موجود تشکیلاتک خلق اوزره کی ولایت قونی اولدنی ایچون، متعضی مؤیدله رجا قدر . بحران دورلرله ، اسکی تشکیلات نفوذنی غائب ایش، یکی تشکیلات هنوز وجوده کلهش اولدنی ایچون ، ولخاصه منتشر مؤیدله حاکمدر . ایشته ، (منتشر مؤیدله ر حاکم اولدنی آنلر) افاده سندن مقصدم اسکی تشکیلاتک نفوذلری صارسان بو بحران دورلریدر .

بر جمعیت ، عشرت انغوجندن قوم انغوجنه کچرکن مکافات و مجازاته اساس اولان قیتم حکملری باطلع دکیشر . قوم انغوجندن امت انغوجنه ، امت انغوجندن ملت انغوجنه کچرکنده عینی حال حصوله کایر . منتشر ریشلرک یعنی مجدد ماهیتده اولان بویوک آداملرک ظهوری، بر انتقال دورلرله تصادف ایدر . چونکه ، تغیی دورلرله متعضی ریشلر جمعیتک متعضی وجدانی کوستورن بر طاق معین قاعده لره اقتدار موقعه کچرلر . حال بوکه بحران دورله جمعیتک متعضی وجدانی صارصیلش، برنده منتشر بر وجدان وجوده گلشدر . او حالده ، بو منتشر وجدانی لک قونی برصورتده دیوان و یاشایان انسانلرک جمعیتک منتشر ریشلری ماهیتی آلمه سی ضروریدر . خلقک اینجمن بردن بره فوران ایدن بو اولوالعزم انسانلره ، تاریخ، مجدد ودای ناملری و بریور .

دعکله مجددرلرک ظهوری تجدید دورلرله تصادف ایدییور . یعنی مجددرلر اجنای تجدیدلری یازمغورلر، بلکه کندیکنندن حصوله کلهش اولان اجنای تجددرلر درکله مجددرلری یازمغورلر، او حالده ، بویوک مجددرلرک عشرته قوم آراسنده، قومه امت، امتله امت آراسنده ظهورلری اغراضله تصنیف ایدمیلیر . یالکز ، شو جهتده اونوتولمیلرکه صایدیورن بو اوج مرصله ، بویوک مرصله لردن عابردنر . بونلرک آراسنده برطاق کچوک «مر» ایلرله وارد . مثلاً «آتمسوسیولوزک» کوره عشرت جنسک دورت نوعی واردرکه دورت کچوک مرصله دیکدر .

قوم جنسکده مدینه ، متحد قوم کی نوعلری واردر . امت جنسده خودشاهی وفودالیزم نوعلری، ملت جنسده یکی دولت ، معاصر دولت ، مستقبل دولت نوعلری قبول ایدمیلیر . بنه ایله ، مجددرلرک تصنیفده جمعیت یالکز بر جنسدن دیگر جنسه کچدیک انتقال دورلری دکل ، بر نوعدن دیگر نوعه انتقال ایشدیک کچید نقطه لریده نظره آلتی لازمدر .

اجنای حیاتک بو کچید نقطه لرمده متعضی مؤیدله ر غایت ضعیفدر . بنه ایله ، یکی تشکله باشلایان اجنای وجدان منتشر بر مؤیدله حصوله کتیرر . بو کی آرادره اجنای قیتملرک اسکی سلسله «مارخی» یوزلور، یکی مفکورلر دوعدی کی، قیتملر ومفکورلر یکی بر سلسله «مراتب شکنده صیرالایر . مکافات و مجازات قیتمره ، مفکورلره تابع اولدنی ایچون تاریخک بو کچید نقطه لری ، مکافات و مجازاتکده انقلاب آنلریدر . بو آنلرله یالکز مفکورلر دکیشمیور ، عینی زمانه متعضی مؤیدله ر، منتشر مؤیدله قائم اولور . چونکه اسکی مفکورلر تغیی ایشدیک ایچون ، متعضی بر مؤیدله استناد ایدر . یکی مفکورلرله ، هنوز منتشر بر حالده بولدنی ایچون ، منتشر بر مؤیدله مستند بولور . عینده موجود اولان بوحاله مکتبلرله تصادف ایدمیلیر . چونکه اولاً ، مکتب، جمعیت کچوک بر موده لیدر . جمعیت بر انتقال بحرانی کچیریورسه مکتبه عینی بحرانی کچیریور دیکدر .

ثانیاً ، چوجوقلک دوری ، منتشر بر حیات چاغیدر . چوجوق دنایه کلیرکن (لاجنای) در . چوجوقلک روحنده (اجنای بر تغیی) هنوز موجود دکدر . مکتب، بو تغیی وجوده کلهش چالیشان بر مؤسسه در . او حالده ، مکتب حیاتی، قیتملرک انتظام دورلری کی بر بحران زمانیدر . بو زمانه متعضی حیاتله منتشر حیات دائمی بر مجادله حالده در .

مثال اولرق بن کندی چوجوقلک حیاتی آکلر . تهجم . بن چوجوقلک بمضیلرله کوره چوق نبل، مضیلرله نظراده چوق یالقیاندم . مکتبک دسارینه عیج چالیشاردیم . فقط کیمه کی کوندوزی مشغول اولدیم برشی وارسه اوده کتاب اوتومقدی . بدیله یاشنده یکن ، عاشق قیتم ، کرم ، شاه اسماعیل

کی کتابلردن بر فولکسیون واردی . برایی سنه سوکرا تیاترو کتابلرله ، دها سوکرا رومانلره ، شعر و ادبیات کتابلرله صاریدم . معاملر نظرندمه مکتبک لک نبل طلبه سی بدم، فقط، طلبه لر نظرندمه لک چوق اوقویان یه بن طایلیوردم . عسکری رشیده سنک ایکنی سنمسنده یکن ، حساب معلم ، برده رحال حلق اتک اوزره بر طاق حساب مسئله لری ویر، حل ایدیه (آفرین) ورقه سی ویرجه کی وعد ایدردی . بن بو مسئله حلق ، یلمه حلق بکزمه ندیکم ایچون، بو غایت اکتیبه یولیور، هرده حلق سرعته حل ایدره ک معلمه کوتوریوردم . فقط ، معلم ، بکا وعد ایشدیک مکافات و برمیور ، بونی مطلقا بر باشقسندن آلمه یی ادعا ایدییوردی . حال بوکه اکثریا مسئله یی یالکز بن حل ایدییوردم، بعضاً باشقعلری حل ایشله بیه لک کچ قایورلردی . بنه مدیت باشقهریک بکا یاردم ایشته امکان یقندی . بر علمت سوکرا ، معلومه بوک فرقه واردی . فقط بو کورده ، دولابنده، قونجه ، جیده کیزی بر کتاب آرمعه باشلادی . کویاه، بن بوحل صورتلری برکابدن آلیوردمش! بوداء، معلمک بونون مسئله لری مطبوع برکابدن اقتباس ایشدیک کی کوستردی . فقط ، بنده اولره بر کتاب یوقدی . بونی صنف آرقداشلمرک اعلای بیلیورلردی .

معلمک بکا اعتقاد ایشته سبب ، بن نبل بر طلبه اولرق طایفه قلمدی . حسابک اعمال اربعه سنه غایت تعریف لری ازیر اولرق سوبله میوردم ، کرات جدولنی از برلرله میسدم . حاصل متغیی معلوماتم یوقدی . اونکچون متغیی مکافات نائل اولمییور ، بالعمس اغدا ایدلمه ک کی آبی بر جزایه دوچار اولیوردم .

معافیله ، متغیی مکتبک کوردیکم بو مجازاته قارشی ، منتشر مکتب بی مکافات لاندردی . صنف آرقداشلمر مسئله لری غایت قولا یی حل ایشدیکم ایچون، بن ای حساب یللیکه قانع اولدیلر . بو قناعلری نتیجه سی اولرق کندیلرله حساب اوکرده تمی رجا ایشک باشلادیلر . بر چوقلری حساب کتابی یاقه لایق یانه کایر ، بکا شو عباردن آکلات دیردی . حال بوکه بن او عبارلری نه اوقومش ، نه ده آکاشمدم . فقط ، یاپیلان ابراهم قارشی کلمه لره ک کتابی دقله اوقویورق آکلاتمه باشلادم . بو جیری اوقوملرک نتیجه سی اولرق علم لسانک منطقی اوکرده تنک موقف اولدم . اولجه ، حکایه ، تیاترو ، شعر ، رومان کی شیلری صرف بر اویونر ، بر اکتیبه اولرق اوقوردیم . درس کتابلری ایشه روحه وجد ویرن جانلی خیالری، مشخص فکریلری محتوی اولمادنی ایچون روحی صیقاردی . مجرد تعریف لرم مرکب علم لسانک مدرسو منطقی ایشه هیچ کلاهی میوردم . فقط باشقعلره آکلاتق مجبورلی بی اوغراشدیرمه اوغراشدیرمه مجردانی آکلامعه آلیشدریم . آرتق یاضایته عائد کتبارده بنم ایشدیر ادبی کتابلر کی بر اکتیبه زمینی اولدی . ایشته ،